

ΕΟΠΑΕ

Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης
και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων

**Σχέδιο Αποτροπής Καπνίσματος στον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης
και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.)**

ΜΑΪΟΣ 2025

1. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το παρόν αποτελεί Σχέδιο Αποτροπής Καπνίσματος του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.) και περιλαμβάνει τα μέσα και δράσεις για την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την απαγόρευση του καπνίσματος. Αφορά τόσο στους εργαζομένους όσο και σε εξωτερικούς και κάθε είδους συνεργάτες και επισκέπτες χώρων του, συμπεριλαμβανομένων ασθενών, ωφελούμενων και συνοδών.

2. ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ:

1. Ν. 4633/2019 (Α' 161) «Σύσταση Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), ρυθμίσεις για τα προϊόντα καπνού, άλλα ζητήματα του Υπουργείου Υγείας και λοιπές διατάξεις».
2. Ν. 3868/2010 (Α' 129) «Αναβάθμιση του Ε.Σ.Υ. και λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης», όπως ισχύει,
3. Ν. 3420/2005 (Α' 298) «Κύρωση της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του Καπνού» (FCTC - W.H.O. for tobacco control), όπως ισχύει,
4. Ν. 3730/2008 (Α' 262) «Προστασία ανηλίκων από τον καπνό και τα αλκοολούχα ποτά και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
5. Ν. 4419/2016 (Α' 174) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014»,
6. Υπ' αριθμ. Δ2β/Γ.Π. οικ. 80727/15.11.2019 (Β' 4177) ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών με θέμα «Καθορισμός των οργάνων, της διαδικασίας ελέγχου πιστοποίησης των παραβάσεων και επιβολής των προβλεπόμενων κυρώσεων, καθώς και των κριτηρίων προσδιορισμού του ύψους του προστίμου, της διαδικασίας είσπραξης των προστίμων καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του ν. 3868/2010 (ΦΕΚ 129/Α'/03.08.2010), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».
7. Υπ' αριθμ. Γ.Π./Δ2β/οικ. 8809/31.01.2018 Εγκύκλιος του Υπουργείου Υγείας με θέμα «Απαγόρευση καπνίσματος – εφαρμογή της Αντικαπνιστικής Νομοθεσίας».

3. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ

3.1. ΣΚΟΠΟΣ

Η κατάρτιση σχεδίου για την αποτροπή του καπνίσματος και την εφαρμογή της αντικαπνιστικής νομοθεσίας στις εγκαταστάσεις, δομές και υπηρεσίες του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.), ανά την επικράτεια, στόχο έχει την τήρηση της ισχύουσας αντικαπνιστικής νομοθεσίας και την διασφάλιση της δημόσιας υγείας μέσω της αποτροπής σε δημόσιους χώρους και χώρους συνάθροισης κοινού, των δυσμενών επιπτώσεων του καπνίσματος στην υγεία των πολιτών.

3.2. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΕΤΡΩΝ

- i. Απαγόρευση του καπνίσματος σε όλους τους εσωτερικούς χώρους των Δομών και Υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Α.Ε.. Διευκρινίζεται ότι τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, τα νέα προϊόντα καπνού και τα φυτικά προϊόντα για κάπνισμα, εξομοιώνονται με τα προϊόντα καπνού, ως προς τη χρήση τους.
- ii. Ανάρτηση απαγορευτικών σημάτων για την απαγόρευση του καπνίσματος σε εμφανή σημεία κάθε Δομής ή Υπηρεσίας του Ε.Ο.Π.Α.Ε.. Ειδικά στο κτίριο που αποτελεί την έδρα του Οργανισμού, αλλά και σε πολυώροφα κτίρια που στεγάζουν πολλαπλές υπηρεσίες του ΕΟΠΑΕ η σήμανση θα τίθεται στην είσοδο, αλλά και σε κάθε όροφο του κτιρίου.
- iii. Λήψη μέτρων αποτροπής καπνίσματος εντός των εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Π.Α.Ε. (ενδεικτικά απομάκρυνση σταχτοδοχείων).
- iv. Ενημέρωση του πάσης φύσεως προσωπικού που υπηρετεί στον Ε.Ο.Π.Α.Ε. για τη σχετική νομοθεσία περί απαγόρευσης του καπνίσματος και της κατανάλωσης καπνικών προϊόντων στις εγκαταστάσεις του Οργανισμού, για το σχέδιο ελέγχου καπνίσματος, τον τρόπο καταγγελίας και τον κατάλογο προστίμων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- v. Οργάνωση ενημερωτικών δράσεων (Ημερίδων κ.α.) και διανομή ηλεκτρονικά ενημερωτικών εντύπων και μηνυμάτων με σκοπό την ευαισθητοποίηση του πάσης φύσεως προσωπικού του Οργανισμού.
- vi. Επίβλεψη των Δομών και Υπηρεσιών του Οργανισμού για την τήρηση των διατάξεων του αντικαπνιστικού νόμου.

- vii. Συνεργασία Υπευθύνων με τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα σε περίπτωση διενέργειας ελέγχου και γνωστοποίηση στοιχείων που, τυχόν, ζητηθούν.
- viii. Ανάρτηση ενημερωτικού υλικού και μηνύματος στον ιστότοπο του Ε.Ο.Π.Α.Ε..

Για την ενημέρωση των εργαζομένων, συνεργατών, ωφελουμένων, επισκεπτών και του ευρύτερου κοινού για την αντικαπνιστική νομοθεσία και τα μέτρα εφαρμογής αυτής στον Ε.Ο.Π.Α.Ε., θα αναρτηθεί στον ιστότοπο του Ε.Ο.Π.Α.Ε. α) ενημερωτικό μήνυμα για την απαγόρευση του καπνίσματος και κατανάλωσης προϊόντων καπνού καθώς και όλων των προϊόντων που εξομοιώνονται με αυτά ως προς τη χρήση τους, β) ενημέρωση για τη λειτουργία ιατρείων διακοπής καπνίσματος και γ) ενημέρωση για τον τηλεφωνικό αριθμό 1142 (μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 1142 οι πολίτες μπορούν να ενημερωθούν για τις προβλέψεις του νόμου για την απαγόρευση του καπνίσματος, να αναζητήσουν βοήθεια για την διακοπή του καπνίσματος αλλά και να αναφέρουν παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας).

ix. Το κάπνισμα επιτρέπεται αποκλειστικά στους υπαίθριους χώρους του κτιρίου που βρίσκεται η έδρα του Ε.Ο.Π.Α.Ε. και στους υπαίθριους χώρους των λοιπών Δομών και Υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Α.Ε. ανά την επικράτεια με ειδική σήμανση.

Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που δεν υπάρχει υπαίθριος χώρος σε κάποια Δομή ή Υπηρεσία του Ε.Ο.Π.Α.Ε., το κάπνισμα επιτρέπεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο εντός αυτών αποκλειστικά σε ωφελούμενους που παρουσιάζουν συνοσηρότητα / ωφελούμενους με ψυχικές παθήσεις/ ωφελούμενους με ιδιαιτέρως επιθετική συμπεριφορά, και τούτο προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία σημείων συνάθροισης εκτός των Δομών αυτών και πάντα με γνώμονα την θεραπευτική αντιμετώπιση των προβλημάτων εξάρτησης και των συνοδών αυτών συνεπειών (απομάκρυνση ή έξοδος από την θεραπεία, υποτροπή, και άλλα αρνητικά προς τη θεραπεία αποτελέσματα).

4. ΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ:

4.1. Υπεύθυνοι για την εφαρμογή του σχεδίου αποτροπής καπνίσματος ορίζονται οι κάτωθι σύμφωνα με τη διάρθρωση των υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Α.Ε. που προβλέπεται στα άρθρα 46 και 47 του ν. 5129/2024 (ΦΕΚ Α' 124): :

- **Για τον Τομέα Θεραπείας του Ε.Ο.Π.Α.Ε.:** ο εκάστοτε Προϊστάμενος των οργανικών μονάδων επιπέδου Τμήματος και ο εκάστοτε Υπεύθυνος των λοιπών δομών ή υπηρεσιών που υπάγονται στον τομέα αυτό.
- **Για τον Τομέα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού:** ο εκάστοτε Προϊστάμενος ή αναπληρωτής Προϊστάμενος των οργανικών μονάδων επιπέδου Τμήματος.
- **Για τις Διευθύνσεις που υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο του Δ.Σ.:** ο εκάστοτε Διευθυντής για όσο χρόνο κάποια Διεύθυνση δεν έχει διαρθρωθεί σε Τμήματα, διαφορετικά ο εκάστοτε Προϊστάμενος ή αναπληρωτής Προϊστάμενος των οργανικών μονάδων επιπέδου Τμήματος.
- **Για τα αυτοτελή Τμήματα που υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο του Δ.Σ.:** ο εκάστοτε Προϊστάμενος αυτών.

Σε περίπτωση συστέγασης Τμημάτων ή Δομών, υπάρχει συνυπευθυνότητα των ανωτέρω Υπευθύνων, όσον αφορά στην εφαρμογή του ανωτέρω σχεδίου.

4.2. Ενέργειες Υπευθύνων:

Στα πλαίσια του Σχεδίου Αποτροπής Καπνίσματος, ο Υπεύθυνος πρέπει να μεριμνά στον χώρο ευθύνης του για τα ακόλουθα:

- για την εφαρμογή του Σχεδίου Αποτροπής Καπνίσματος του Οργανισμού και των μέτρων που ορίζονται σε αυτό και ειδικότερα:
 - i. να ενημερώσει το προσωπικό του τμήματος του ή της Διεύθυνσης του για το Σχέδιο Αποτροπής Καπνίσματος
 - ii. να προβεί σε ανάρτηση της σήμανσης απαγόρευσης του καπνίσματος στο χώρο ευθύνης του
 - i. να ανταποκρίνεται σε διαμαρτυρία για την πραγματοποίηση παράβασης και να πραγματοποιεί συστάσεις στους παραβάτες, καθώς και να καλεί τα αρμόδια για την διεξαγωγή ελέγχου όργανα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των παραβατών.
 - iii. να συνεργάζεται με τα αρμόδια Όργανα κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου.
- Επίσης, κατόπιν συνεννόησης και συνεργασίας με το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων του Ε.Ο.Π.Α.Ε., ο Υπεύθυνος στον χώρο ευθύνης του μπορεί να διανείμει ενημερωτικό υλικό ή φυλλάδια που εξηγούν τις επιπτώσεις του καπνίσματος στον χώρο της εργασίας και περιλαμβάνουν τα κάτωθι στοιχεία:
 - i. σαφή δήλωση για τους χώρους όπου απαγορεύεται το κάπνισμα,
 - ii. σαφή δήλωση για τον χώρο όπου επιτρέπεται το κάπνισμα (αν υπάρχει),

iii. σαφή δήλωση σχετικά με την επιβολή κυρώσεων και τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης

4.3. Εσωτερικά όργανα ελέγχου για την εφαρμογή του Σχεδίου Αποτροπής Καπνίσματος

Για τον έλεγχο εφαρμογής του Σχεδίου Αποτροπής του Καπνίσματος ορίζονται ως αρμόδια τα κάτωθι όργανα, σύμφωνα με τη διάρθρωση των υπηρεσιών του Ε.Ο.Π.Α.Ε. που προβλέπεται στα άρθρα 46 και 47 του ν. 5129/2024 (ΦΕΚ Α' 124):

α) Για τον Τομέα Θεραπείας του Ε.Ο.Π.Α.Ε.: ο εκάστοτε Διευθυντής των οργανικών μονάδων επιπέδου Διεύθυνσης που περιλαμβάνονται στον Τομέα.

β) Για τον Τομέα Επιχειρησιακού Σχεδιασμού: ο εκάστοτε Διευθυντής των οργανικών μονάδων επιπέδου Διεύθυνσης που περιλαμβάνονται στον Τομέα.

γ) Για τις Διευθύνσεις που υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο (Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης και Συμπαράστασης): ο εκάστοτε Διευθυντής Διοικητικών Υπηρεσιών, εκτός και αν οι εν λόγω Διευθύνσεις διαρθρωθούν σε Τμήματα, οπότε αρμόδιοι για τον έλεγχο θα είναι οι Διευθυντές αυτών (καθώς οι Προϊστάμενοι των Τμημάτων θα έχουν τον ρόλο του Υπευθύνου).

δ) Για τα αυτοτελή Τμήματα τα οποία υπάγονται απευθείας στον Πρόεδρο: ο εκάστοτε Διευθυντής Διοικητικών Υπηρεσιών.

Οι αρμοδιότητες τους είναι: α) Γενική Εποπτεία της εφαρμογής του Σχεδίου Αποτροπής Καπνίσματος και β) Διενέργεια περιοδικών ελέγχων και σύνταξη ενημερωτικού πορίσματος τουλάχιστον μία φορά ετησίως, προς το Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Α.Ε..

5. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

5.1. Διοικητικό πρόστιμο

Τα Όργανα Ελέγχου της υπ' αριθμ. Δ2β/ΓΠ/οικ. 80727/15.11.2019 ΚΥΑ (ΦΕΚ 4177/Β'/15.11.2019) (ήτοι Υγειονομικές Υπηρεσίες ΟΤΑ, Ελληνική Αστυνομία,

Δημοτική Αστυνομία, Λιμενικό Σώμα, Εθνική Αρχή Διαφάνειας, Ελεγκτές του ΕΟΤ, Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Μεικτά κλιμάκια όλων των προηγούμενων) επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμο) στους υπεύθυνους του Ε.Ο.Π.Α.Ε., για παραβάσεις όπως οι ακόλουθες:

- 1) Μη κατάρτιση Σχεδίου Αποτροπής Καπνίσματος και ορισμός Υπευθύνων,
- 2) Έλλειψη ανάρτησης σήμανσης και λήψης λοιπών μέτρων αποτροπής (απομάκρυνση σταχτοδοχείων),
- 3) Απουσία ανταπόκρισης του Υπευθύνου σε διαμαρτυρία για την πραγματοποίηση της παράβασης,
- 4) Παράλειψη κλήσης των αρμόδιων Οργάνων Ελέγχου,
- 5) Έλλειψη συνεργασίας με τα Όργανα Ελέγχου.

- Στους παραβάτες εργαζομένους και όσους άλλους καταλαμβάνονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος επιβάλλεται πρόστιμο 100 ευρώ
- Σε κάθε Υπεύθυνο εφαρμογής του Σχεδίου Αποτροπής Καπνίσματος επιβάλλεται πρόστιμο 500 ευρώ

Σε κάθε περίπτωση επανάληψης των ανωτέρω παραβάσεων - υποτροπής (εντός δώδεκα μηνών από την προηγούμενη παράβαση) διπλασιάζεται το αμέσως προηγούμενο επιβληθέν πρόστιμο

5.2. Πειθαρχικές ευθύνες

Η παράβαση των διατάξεων απαγόρευσης του καπνίσματος από εργαζομένους του Ε.Ο.Π.Α.Ε., δύναται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις να συνιστά και πειθαρχικό παράπτωμα για το στέλεχος παραβάτη (καπνιστή) και επομένως θα τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την πειθαρχική ευθύνη τους. Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα κρίνουν το πειθαρχικό παράπτωμα, όπως αυτό διαπιστώνεται από αυτά σύμφωνα με το πειθαρχικό δίκαιο που ισχύει στον Οργανισμό.

6. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει ενημερωτικό υλικό του Υπουργείου Υγείας που πρέπει να αναρτηθεί σε όλες τις υπηρεσίες και δομές του Οργανισμού ανά την επικράτεια.

Το υλικό είναι διαθέσιμο από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας [Αρχική/Υγεία/Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας/Δράσεις, Παρεμβάσεις και Προγράμματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας/Αγωγή Υγείας/Εντυπο και οπτικοακουστικό υλικό] μέσω του ακόλουθου συνδέσμου, οπότε και επιλέγεται στη συνέχεια η επιλογή "Όχι στο κάπνισμα":

<https://www.moh.gov.gr/articles/health/dieythynsh-prwtobathmias-frontidas-ygeias/draseis-kai-programmata-agwghs-ygeias/agwgh-ygeias/entypokai-optikoakoustiko-yliko->

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ Ε.Ο.Π.Α.Ε.

Αθανάσιος Θεοχάρης